

2 katına çıkan kadrolar boş kaldı

İktidar kötü çalışma koşulları nedeniyle kaybettiği doktorların yerini açtığı yeni kadrolarla doldurmaya çalışıyor. Geçmiş yıllara kıyasla 2 kat artan kontenjan sayısı 12 bin 294 oldu. Hekimler iyi eğitim alacaklarını düşündükleri yerleri doldururken pek çok kontenjan boş kaldı. Kadroların 2 katına çıkması ile ilgili ATO adına açıklama yapan ATO Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Asuman Doğan, uzman açığını kapatmak için ön çalışma olmadan kadroların artırılmasının uygun bir yaklaşım olmadığını vurguladı. 2))

hekim postası

hekimlerin gücü, hekimlerle güçlü

Mart Nisan Mayıs 2022 Sayı: 109

Emek Bizim Söz Bizim, Sağlık Hepimizin!

Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve sağlık emek-meslek örgütlerinin çağrısını yaptığı "Emek Bizim Söz Bizim, Sağlık Hepimizin" başlıklı Beyaz Miting 29 Mayıs 2022 günü Ankara Anıtpark'ta gerçekleştirildi. 8))

Pandemi hekime müracaatı azalttı

Sağlık Bakanlığı 2020 Sağlık İstatistikleri Yılığını yayımladı. Pandemi koşullarının etkilerinin görüldüğü rapora göre hastaneye başvuru oranlarında bir önceki yıla göre düşüş yaşandı. 5))

Sağlığa süre engeli

Pandeminin etkili olduğu 2 yıl boyunca azalan hekime müracaat sayıları, pandeminin bitmesi ile yeniden yükselişe geçti. Ancak muayene süreleri gitgide azalıyor. 10 dakikalık muayene süreleri kimi hastanelerde 5 dakikaya düştü. 11))

Dolu randevuya "randevusuz bakın" çözümü

MHRS üzerinden poliklinik hizmetleri için randevu bulamama sorununu Bakanlık "randevusuz hasta bakılacak" kararı ile aşmaya çalışılıyor. Sağlık Bakanlığı hastanelere gönderdiği yazı ile poliklinik hizmetlerinin randevulu ve randevusuz olarak sunulacağını duyurdu. 12))

Güncel	Güncel	Hukuk	Güncel	Gezi
TTB: Ek gösterge hayal kırıklığı yarattı Hekim ve sağlık çalışanlarının 6 aydır merakla beklediği ek göstergenin detayları belli oldu. TTB yaptığı açıklama ile düzenlemenin hayal kırıklığı yarattığını belirtti. 3))	ATO'nun meclis gündemi Ankara Tabip Odası'nın yeni yönetimi göreve başlar başlamaz Meclis'te hekim milletvekilleri ile hekimlerin özlük haklarına ilişkin konuları görüştü. 9))	Sağlıkta şiddet, müddeler ve samimiyet "Sorun mevzuatta da değil..." Av. Ender Büyükcülha "Sağlıkta Şiddet Yasası"na ilişkin yazdı. 10-11))	Seminerden mektup var Dr. Hakan Akan'ın UMAG-ATO işbirliğinde düzenlenen "Yazma Seminerinde" kaleme aldığı mektubu, Hekim Postası okuyucuları ile paylaşıyoruz. 14))	Hakkari'de Haziran Dr. Nur Canoğlu Hakkari seyahatinden öne çıkan başlıkları Hekim Postası için yazdı. 15))

tıp eğitimi

2 Katına Çıkan Kadrolar Boş Kaldı

İktidar kötü çalışma koşulları nedeniyle kaybettiği doktorların yerini açtığı yeni kadrolarla doldurmaya çalışıyor. Geçmiş yıllara kıyasla 2 kat artan kontenjan sayısı 12 bin 294 oldu. Hekimler iyi eğitim alacaklarını düşündükleri yerleri doldururken pek çok kontenjan boş kaldı. Kadroların 2 katına çıkması ile ilgili ATO adına açıklama yapan ATO Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Asuman Doğan, uzman açığını kapatmak için ön çalışma olmadan kadroların artırılmasının uygun bir yaklaşım olmadığını vurguladı.

Hekim Postası

TUS 2022 birinci dönem için açılan kadrolar 2020 ve 2021 yıllarına kıyasla 2 kat artarak 12 bin 294'e ulaştı. Kadrolardaki artışı değerlendiren Dr. Asuman Doğan, "Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği ve Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Dallarının Çekirdek Müfredat ve Standartları Belirleme Sisteminde yer alan şartlar sağlanmadan kadro artırımına gidilmesi nedeniyle bu kadrolara başvuruların o tıbbi alanların gerektirdiği kriterlerde eğitim alamayacağı ve yeterli bilimsel bilgi, beceri ve davranışa sahip olmadan, pratik kazanmadan uzman olacağı kesindir." ifadelerini kullandı.

Açılan kadrolarda tercih edilen ilk 5 sırada Deri ve Zührevi Hastalıklar, Radyoloji, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi, Göz ve Çocuk-Ergen Ruh sağlığı alanları yer aldı. Tercihlerde Aile hekimliği için açılan 115 kontenjanın 115'i, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon için açılan 53 kontenjanın 53'ü, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı için açılan 29 kontenjanın 29'u, Anesteziyoloji için açılan 87 kontenjanın 86'sı, Deri ve Zührevi Hastalıklar için açılan 65 kontenjanın 63'ü doldu.

Cerrahi branşlar yine tercih edilmedi

Yerleştirmede puanlarının düşüklüğüne rağmen en az tercih edilen bölümler Acil Tıp, Beyin Cerrahisi, Çocuk Cerrahisi, Kardiyovasküler Cerrahi, Genel Cerrahi ve Göğüs Cerrahisi oldu.

Dr. Doğan, cerrahi alanlara düşük puanlarla girilmesi ve

girenlerin de sayılarının artırılmasına bağlı olarak yeterli bilgi, beceri ve donanıma sahip olmadan uzmanlık eğitiminin tamamlanmasının toplum sağlığı açısından endişe verici olduğunu söyledi.

Hekimler eğitim alacakları yerleri doldurdu diğerleri boş kaldı

Tıp öğrencilerinin tercihlerini yaparken son derece bilinçli olduklarını, iyi bir eğitimin yanı sıra çalışma koşulları, vaka sayısı, gibi pek çok kriteri değerlendirdiklerini belirten Dr. Doğan, bu sebeple hekimlerin iyi eğitim alacaklarını dü-

şündükleri yerleri doldurduklarını söyledi. Hekimlerin tercihlerinde Kadın Hastalıkları ve Doğum ilk tercih edilen alan olmamasına rağmen Zübeyde Hanım Eğitim ve Araştırma Hastanesi için açılan 40 Kadın Doğum Hastalıkları kontenjanının tamamı, Sanatoryum Göğüs Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesinin Göğüs Hastalıklarına açılan 12 kontenjanın tamamı doldu. Benzer şekilde Dr. Sami Ulus Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve üniversite hastanelerinde açılan Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları kadrolarının tamamı dolarken aynı branşta Sanatoryum Hastanesi'nin 10 kontenjanının 5'i Ankara Eğitim ve Araştırma

Hastanesinin 13 kontenjanının 8'i boş kaldı. Acil tıp alanında Şehir Hastanesi için açılan 50 kadronun 38'i dolarken Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesinin 12 kontenjanının sadece biri tercih edildi. Dr. Sami Ulus Hastanesine açılan 8 Çocuk Cerrahisi kadrosuna ise yerleşen olmadı.

Aynı alanda farklı puanlar

2022 TUS kontenjanında aynı uzmanlık alanına ilişkin en düşük ve yüksek puan arasındaki makasın çok açıldığı görüldü. Çocuk Hastalıkları ve Çocuk Cerrahisi branşları için

eğitim ve araştırma hastanelerine 45-57 puanla; üniversite hastanelerinde ise çocuk hastalığı branşı için 73, çocuk cerrahisi branşı için 71 puanla yerleştirme yapıldı.

Dr. Doğan, bu durum ile ilgili olarak "Aynı alanda bu kadar farkın olması bu alanlara girenlerin bilgi düzeylerinin farklı olması sonucunu doğuracaktır. Aynı zamanda bu fark eğitimin standardize edilmemiş olduğunu ve bu farkın tercih edenler tarafından bilindiğini göstermektedir. Sonuçta 2 çok farklı puanla bu alana girmiş, 2 farklı eğitim ve pratikten geçmiş sonuçta aynı uzmanlık belgesine sahip uzmanlar karşımıza çıkacaktır. Bir diğer dikkat çekici sorun ise puanlar arasındaki fark yıllar içinde değişerek kimi bölümlerde bir önceki yıla göre 10-12 puanlık bir farka ulaşmıştır. Tüm bu saydığımız nedenlerle aynı hastanede aynı bölümde çalışanlarla farklı hastanelerde aynı bölümde çalışanlar arasında çalışma barışı, ast-üst ilişkisi bozulması kaçınılmaz olacaktır." dedi.

Kapatılacak hastanelerdeki asistanların durumu

Hali hazırda kapatılması planlanan hastanelerden Onkoloji Hastanesi'ne farklı dallarda 84 ve Dr. Sami Ulus Hastanesine 33 asistan yerleştirildi. Hastanelerin kapanması ile asistan hekimlerin eğitimlerinin nerede tamamlanacağını bilinmediğini belirten Dr. Doğan, bu kadroların gittikleri hastanelerin kadrolarına eklenmesinin eğitimin niteliğini etkileyeceğini bildirdi.

Hekim Postası

Sahibi:
Ankara Tabip Odası

Dr. Muharrem Baytemür

Sorumlu Yazı

İşleri Müdürü:

Dr. Muharrem Baytemür

Editör:

Sibel Durak

Haberler:

Sibel Durak

Kansu Yıldırım

Yayın Kurulu:

Dr. Asuman Doğan, Dr. Arif Müezzinoğlu,
Dr. Ayşe Uğurlu, Dr. Ebru Basa, Dr. Gülgün Kıran,
Dr. Haydar Can Dokuyan, Dr. Laleş Tunç,
Dr. Mine Coşkun, Dr. Mine Önal, Dr. Nur Canoğlu,
Dr. Onur Erden, Dr. Sezin Dik,
Dr. Ümit Yaşar Öztoprak,
Dr. Vedat Bulut, Dr. Zafer Çelik

Haber, yorum ve yazılarınızı

ato@ato.org.tr adresine gönderebilirsiniz. Ankara Tabip Odası Basın Yayın Komisyonu ürünüdür.

ATO üyelerine ücretsiz gönderilir.

Yayın İdare Merkezi:

Ankara Tabip Odası
Mithatpaşa Cad.

No: 62/18 Kızılay

ANKARA

www.ato.org.tr

Tel : (312) 418 87 00

Faks : (312) 418 77 94

Yayımlayan:

Ankara Tabip Odası

Yayının Türü:

Yerel, süreli

Yıl: 2022,

Sayı: 109

Baskı

öncesi

hazırlık:

GEO Tanıtım ve

Reklam

Turgut Reis Caddesi

47/6 06570

Maltepe /Ankara

Tel : (0532) 664 08 98

geotanim@gmail.com

TTB: Ek Gösterge Hayal Kırıklığı Yarattı

Hekim ve sağlık çalışanlarının 6 aydır merakla beklediği ek göstergenin detayları belli oldu. TTB yaptığı açıklama ile düzenlemenin hayal kırıklığı yarattığını belirtti.

Hekim Postası

Yapılan değişikliklerin Aralık ayındaki düzenlemenin gerisinde olduğunu belirten TTB iki teklif arasındaki farkları şu şekilde açıkladı: "Aralık ayındaki teklifte emekli pratisyen hekimlerin ilave ödeme tutarını belirleyen gösterge 13 binden 33 bine; uzman hekimlerin ise 17 binden 40 bine çıkarılacakken yeni yasa teklifi ile sırasıyla 20 bin ve 26 bine yükseltilmiştir. Başka bir ifadeyle pratisyen hekim emekli aylığında 3.050, uzman hekim emekli aylığında 3.400 lira iyileştirme yerine yeni yasa teklifiyle sırasıyla 1.600 ve 2.100 lira iyileştirme yapılacak. Aynı zamanda, yeni teklifle 5510 sayılı yasanın 4/C maddesine tabi olanların da ek ödeme alması sağlanırken önceki teklifin aksine çalışma halinde ek ödemenin kesileceğine dair hüküm korundu. 2018 yılında olduğu gibi kamudan emekli olmayan veya sosyal güvenlik mevzuatındaki değişiklikler nedeniyle bu haktan yararlandırılmayan hekimler yönünde bir düzenleme yapılmadı. Böylelikle emekli hekimler arasında, sosyal güvenlik kurumu kaynaklı ayrımcılık daha da arttı. Aralık 2021'deki düzenlemede

pratisyen hekim sabit ek ödeme oranları %180'den %450'ye; uzman hekimlerin %335'ten %695'e, eğitim görevlilerinin %410'dan %770'e yükseltilecekti. Mevcut yasa teklifinde ise pratisyen hekimlerin sabit ek ödeme oranı %180'den %265'e yükseltildi. Örneğin; 3.773 lira olan pratisyen sabit ek ödemesi, Aralık 2021'deki düzenlemeyle 9.000 lira civarında olacak iken, yeni yasa teklifiyle 5.000 lira gibi bir miktarda olacaktır."

Bazı maddeler ile ilgili görüşünü de paylaşan TTB, hekim ve sağlık çalışanlarının büyük çoğunluğunun istediği emekliliğe yansıyan tek ödeme isteği yerine performans dayalı ödeme biçiminde ısrar edildiğini vurguladı. TTB, yeni düzenlemede tıbbi işlemlerin Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenmesine dönük bir değişiklik yapılmadığı gibi aile hekimlerinin özlük haklarına dönük de bir adım atılmadığını kaydetti.

Hekim ve sağlık çalışanlarının emekliliğe yansıyan ücret artışı ve sağlıklı çalışma şartları taleplerinin yine sonuçsuz kaldığını belirten TTB yapılan düzenlemeyi kabul etmediklerini, hak arayışına devam edeceklerini duyurdu.

ato'dan

Değerli meslektaşlarımız,

İki yıldır devam eden pandemi, etkisi azalsa da henüz sonlanmadı. Resmi rakamlarla Dünya'da 532 milyon vaka, 6 milyon 300 bin ölüm gerçekleşti. Türkiye'de ise 15 milyonun üzerinde vaka ve 100 bine yakın ölüm oldu. Gerçek rakamların çok daha fazla olduğu da tahmin ediliyor/bilinmiyor.

Gerekli ve yeterli önlemler alınmadan üretim süreçlerini devam ettiren, emekçilerin uygun olmayan koşullarda çalışmasına göz yumarak, vatandaşlarımıza yeterince destek olmayan, hekimlerin ve sağlık çalışanlarının temsilcilerine kapıyı kapatan, TTB ve bilim insanlarının uyarılarına kulak tıkayan, il hıfzıssıhha kurullarında tabip odalarına yer vermeyen iktidar ve Sağlık Bakanlığı pandemiyi ağır geçmesinden sorumludur.

Pandemi döneminde, yeterince alınmayan önlemler ve ağır çalışma koşulları sonucu, on binlerce sağlık çalışanı enfekte oldu, 188'i hekim 521 aktif sağlık çalışanı ise hayatını kaybetti. Yoğun ve yorucu çalışma koşullarının maddi ve manevi karşılığı olmadığı gibi, Covid-19 meslek hastalığı dahi kabul edilmedi.

Çalışma koşullarının ağırlığı, uzun ve yorucu nöbetler 23 Ekim 2021 tarihinde Bilkent Şehir Hastanesi Kadın Doğum asistanı Dr. Rümeyza Berin Şen'in trafik kazasında ölmesine neden oldu. Asistan hekimlerimizin eylem ve etkinliklerinin de etkisiyle nöbet sonrası izin genelgesi (Aslında var olanın hatırlatılması bir bakıma) yayımlandı. Ancak ATO Asistan Hekim Komisyonu'nun Dr. Rümeyza Berin Şen'in ölümünün dördüncü ayında yayımladığı raporda, 217 üniversite ve EAH kliniğinin sadece 55'inde genelgenin hayata geçtiği tespit edildi. Başta nöbet ücretinin kesilmesi ve diğer nedenlerle, nöbet ertesi izin kullanılmasının da çok mümkün olmadığı açıkça görüldü.

Ankara Tabip Odası'nın 2021 yılı Eylül ayında hekimler için 7200 ek gösterge talebiyle hazırlanmış olduğu broşürle hastane ve ASM ziyaretlerinin ardından, Ekim ayında Türk Tabipleri Birliği, sağlık emek ve meslek örgütleriyle birlikte özlük ve mali haklar ile halkın sağlık hakkına yönelik talepler ve çözüm önerileri eylem, etkinlik ve basın açıklamaları ile dile getirildi. 23 Kasım'da İstanbul'dan başlayıp 27

Kasım'da Ankara'da yapılan Beyaz Forum ile sona eren Beyaz Yürüyüş, 26 Ocak-4 Şubat arasında tutulan Beyaz Nöbet, 15 Aralık, 8 Şubat, 14-15 Mart G(ö)REV eylemleri ve son olarak 29 Mayıs'ta, Ankara'da düzenlenen BEYAZ MİTİNG ile meydanlardan hekimlerin ve sağlık çalışanlarının sesi duyuruldu.

Yoksulluk sınırının 19.600 TL olduğu bir ortamda, ilçe sağlık müdürlüğü ve bağlı birimlerde çalışan pratisyen hekim aylık ücretinin (Maaş + ödemeler dahil) 11.400 TL, uzman hekim ücretinin 13.500 TL olması, asistan hekimlerimizin nöbet ücreti olmadan 10 bin TL'nin altındaki maaşları, bir çok hastanede farklılık gösteren ve gittikçe azalan performans dahil 15 bin TL'yi bulmayan uzman hekim maaşları kabul edilemez. Yaşanan devasa sorunlar nedeniyle kamu tıp fakültelerini bırakıp özel/vakıf üniversitelerine, özel hastanelere geçen akademisyen sayısı azımsanmayacak düzeydedir. Bu gerçeklerin görülmesi ve gereğinin yapılması gerekir.

Yüksek enflasyon, zamlar ile belirginleşen ekonomik kriz başta çocuklar olmak üzere bütün vatandaşları oldukça olumsuz etkilemektedir. Asgari ücretin 4.253 TL, açlık sınırının 4.928 TL olduğu bir ortamda nüfusun önemli bir bölümü temel ihtiyaçlarını karşılayamaz durumdadır.

Derin yoksulluğun kronik hale gelmesiyle, yetersiz beslenme ve uygun olmayan koşullarda yaşama, hem beden hem de ruhsal açıdan sağlıksız nesillerin oluşmasına zemin hazırlamaktadır.

Beslenme, barınma, temiz bir çevre, uygun çalışma koşulları, yeterli gelir gibi sağlıklı olmanın temel koşullarına erişim azaldıkça, sağlıksız bir toplum oluşuyor ne yazık ki. Önce çocuklar olmak üzere, ülkemizde yaşayan bütün bireylerin, bu ülke vatandaşı olduğu için temel ihtiyaçları, destek, yardım adı altında değil, bir hak olarak karşılanmalıdır.

Sağlıklı bir toplumun olmazsa olmazlarından barış, demokrasi ve özgürlükler diye tarif edeceğimiz siyasal iyilik halini, bizi biz yapan bütün değerlerimizle oluşturmak için hep birlikte çaba göstermeliyiz.

Hangi gerekçeyle yapıldığı soru işaretleri barındıran, geçen senenin aynı dönemine göre iki kat artırılan TUS kontenjanlarının uzmanlık eğitiminde ciddi so-

runlar yaratacağı oldukça aşikâr. Bundan kırk dokuz yıl önce, Türk Tabipleri Birliği'nin önerisiyle Yüksek Sağlık Şurası'nda kabul edilen ve TTB temsilcisinin de içinde yer aldığı "Milli Jüri" 18.04.1973 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğü girmiştir. Uzmanlık eğitiminin ilkelerini, planlarını, programlarını, eğitimcilerin niteliklerini, hastanelerin özelliklerini ve sınavların yer, zaman ve şeklini belirleyecek olan "Milli Jüri"den günümüzde hangi kriterlerin esas alındığı belli olmayan bir döneme gelmiş olmamız oldukça sıkıntılı bir durumdur.

TUS tercihleri de sağlıkta geldiğimiz tablo açısından oldukça düşündürücüdür. Beyin Cerrahisi, Kalp Damar Cerrahisi, Göğüs Cerrahisi, Acil Tıp, Çocuk Cerrahisi düşük puanlara rağmen tercih edilmemişlerdir. FTR, Dermatoloji, Çocuk- Ergen Ruh Sağlığı, Radyoloji gibi görece daha az riskli bölümler tercihlerde üst sıralarda yer almıştır. Şişirilmiş TUS kadrolarına atanan hekimleri nasıl bir eğitim sürecinin beklediği belirsizdir. Kliniklerin eğitici ve diğer olanaklar açısından yeterli olduğunu söylemek güçtür. Ağırlıklı olarak ucuz emek gücü yetiştirmeye yönelik bu sürecin ileride yaratacağı olumsuzlukların giderilmesi için biran önce adım atılması gerekmektedir.

Mobbing, şiddet, ağır çalışma koşulları, 5 dakikada muayene, yoksulluk sınırının altında kalan ücretler, liyakatsiz atamalar yanında, ülkemizin ve sağlık ortamının içinde bulunduğu durum nedeniyle özellikle genç meslektaşlarımız yurtdışına gitmektedir. Geleceklerini ülke dışında arayan hekimlerimizin sayısı her geçen yıl artmakta, 2022 yılının ilk beş ayında TTB'den iyi hekimlik belgesi alanların sayısı bini geçmiş durumdadır. Mezuniyet sonrası sayının daha da artacağını düşünürsek, on yıl önce 2012'de 59 olan bu sayının yıl sonunda 2500-3000'i bulması beklenmektedir. Bu ülkemiz açısından ciddi bir kayıptır.

Sadece tıp alanında değil, her meslekten okumuş, nitelikli, aydın genç beyinlerimizi kaybediyoruz. Bunu önlemenin yolu gençlerimizin umutlarını, hayallerini gerçekleştirecekleri bir ülkeyi yaratmaktan geçiyor. Tıp ve sağlık alanında da bu görev bizlere, hepimize düşüyor.

Birlikte başaracağımıza inanıyoruz.

ato'dan kısa kısa

ATO Seçimleri Yapıldı

Ankara Tabip Odası'nın Olağan Seçimli Genel Kurulu 9 ve 10 Nisan tarihlerinde gerçekleştirildi. 9 Nisan Cumartesi günü Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi (AÜTF) Morfoloji Binası Abdülkadir Noyan Konferans Salonunda yapılan Genel Kurul'da çalışma,

denetleme ve mali durum raporları sunuldu. Genel Kurul'un ardından 10 Nisan Pazar günü AÜTF Morfoloji Kafeteryasında yapılan ve tek listenin girdiği seçimlerde tüm seçili kurulları ve TTB delegasyonunu Çağdaş Hekimler grubu kazandı.

Tıp ve Sanat Kongresinde Hekimlerin Sergisi

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Görsel Sanatlar Topluluğu tarafından 7 Mayıs'ta düzenlenen "Tıp ve Sanat" kongresine katılan ATO Yönetim Kurulu üyesi Dr. Ümit Yaşar Öztoprak, ATO'nun uzun yıllardan beri düzenlediği "Hekimlerin Sergisi"ne ilişkin deneyimlerini aktararak resimden fotoğrafa, heykelden çiniye hekimlere ait birçok farklı sanat eserini bir araya getirmekten duydukları mutluluğu dile getirdi.

"Üç Fidan" Anıldı

İdam edilişlerinin 50'inci yılında Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan Karşıyaka Mezarlığında anıldı. Sabah saatlerinden itibaren ziyaretçi akınına uğrayan mezarlığa anma programı için siyasi parti, sendika, meslek odaları ve demokratik kitle örgütlerinin temsilcileri katıldı. ATO adına anmaya katılan Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Muharrem Baytemür, ATO üyesi hekimler ve tıp öğrencileri üç fidanın mezarına karanfil bıraktı.

"Yoksulluk ve Sağlık, Ne Yapmalı" başlıklı panel düzenlendi

Ankara Tabip Odası (ATO) Halk Sağlığı Komisyonu tarafından Makine Mühendisleri Odası Eğitim ve Kültür Merkezi'nde 17 Mayıs 2022 Salı günü "Yoksulluk ve Sağlık, Ne Yapmalı" başlıklı panel düzenlendi.

ATO Başkanı Dr. Muharrem Baytemür'ün moderatörlüğünü yaptığı panelde CHP Yoksulluk Dayanışma Ofisi Koordinatörü Hacer Foggo, ODTÜ öğretim üyesi Prof. Dr. Ebru Voyvoda, ATO Halk Sağlığı Komisyonu üyesi Dr. Ebru Basa Türkiye ekonomisinin durumu, kalıcı yoksulluk ve eşitsizliklerle birlikte ortaya çıkan yoksulluğun halk sağlığı üzerindeki etkilerini değerlendirdi.

Panelin sonunda konuşmacılara teşekkür plaketleri ATO Başkanı Dr. Muharrem Baytemür, ATO Genel Sekreteri Dr. Mine Coşkun ve ATO Yönetim Kurulu üyesi Dr. Asuman Doğan tarafından takdim edildi.

Adalet Nöbeti'ni Hekimler Devraldı

Gezi davası kararlarına karşı TMMOB ve bağlı odalarının başlattığı Adalet Nöbeti'nin 18. gününde hekimler nöbeti devraldı. 13 Mayıs 2022 Cuma günü Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nde süren nöbete Ankara Tabip Odası adına Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Muharrem Baytemür, Genel Sekreter Dr. Mine Coşkun ve Yönetim Kurulu üyesi Dr. Asuman Doğan ile hekimler katıldı. Adalet Nöbeti kapsamında ATO heyetinin moderatörlüğünde "Kent ve Sağlık" söyleşisi düzenlendi.

Pandemi Hekime Müracaatı Azalttı

Sağlık Bakanlığı 2020 Sağlık İstatistikleri Yılığını yayımladı. Pandemi koşullarının etkilerinin görüldüğü rapora göre hastaneye başvuru oranlarında bir önceki yıla göre düşüş yaşandı.

Hekim Postası

Pandeminin ilk yılına denk gelen 2020 yılında, sokağa çıkma yasağı, hastalık kapma korkusu ve hastanelerin yükünü artırmama çabası sonucu hekime müracaat sayısı azaldı. 2019 yılında 2. ve 3. basamak hastanelere yapılan 524. 801. 756 toplam müracaat sayısı 2020 yılında 347.141.196'ya düştü. Aile Hekimliğine yapılan başvuruda da 2020 yılında azalma söz konusu. Aile hekimliğine müracaat sayısı 2019 yılında 278.043.149 iken bu sayı 2020 yılında 247.273.830 oldu.

Yıllara göre Sağlık Bakanlığına bağlı hastaneler için 2016'da 4,3, 2019'da 4,7 olan kişi başı hastaneye müracaat oranı 2020 yılında 2,9 olarak tespit edildi. Üniversite ve özel hastanelerde de benzeri bir düşüş yaşandı. 2019 yılında 0,6 olan üniversite hastanelerine kişi başına başvuru oranı 0,4'e; 0,9 olan özel hastaneye başvuru oranı 0,7'ye düştü. Tüm hastanelerin toplamına bakıldığında 2019 yılındaki 6,1'lik başvuru oranı 2020 yılında 4 oldu.

Ameliyatlar azaldı

Pandemi sadece hekime müracaat sayılarını değil, ameliyat sayıları ve hastanede yatış sürelerini de etkiledi. 2019 yılında 13.806.349 olan yatan hasta sayısı 10.620.517'ye; 5.223.815 olan ameliyat sayısı da 3.722.218'e indi.

Yıllara ve Sektörlere Göre Hastanelere Kişi Başına Müracaat Oranı

	2002	2016	2017	2018	2019	2020
Sağlık Bakanlığı	1,7	4,3	4,4	4,6	4,7	2,9
Üniversite	0,1	0,5	0,5	0,5	0,6	0,4
Özel	0,1	0,9	0,9	0,9	0,9	0,7
Toplam	1,9	5,6	5,8	6,1	6,1	4,0

Yıllara ve Sektörlere Göre Hastanelerde Yatan Hasta Sayısı

	2002	2016	2017	2018	2019	2020
Sağlık Bakanlığı	4.169.779	7.561.989	7.606.159	7.675.972	7.742.707	5.517.337
Üniversite	781.990	1.842.001	1.982.410	1.955.983	2.072.720	1.546.362
Özel	556.494	4.048.696	4.120.734	4.019.422	3.990.922	3.556.818
Toplam	5.508.263	13.452.686	13.709.303	13.651.377	13.806.349	10.620.517

Yıllara ve Sektörlere Göre Toplam Ameliyat Sayıları

	2002	2016	2017	2018	2019	2020
Sağlık Bakanlığı	1.072.417	2.473.267	2.590.538	2.766.914	2.796.484	1.613.841
Üniversite	307.108	799.133	815.076	903.002	948.936	708.994
Özel	218.837	1.499.829	1.525.685	1.531.822	1.478.395	1.399.383
Toplam	1.598.362	4.772.229	4.931.299	5.201.738	5.223.815	3.722.218

Ankara ile ilgili göstergeler

Yıllıkta yer alan Ankara'nın sağlık hizmetleri sunumu ile ilgili göstergelere bakıldığında, Ankara'da bir önceki yıla kıyasla yatan hasta, yatılan gün, ameliyat sayıları ile yatak doluluk oranı azaldı. 2020 yılında yatan hasta sayısı 706 bin 600 oldu. Bu sayı 2019 yılında 913 bin 125'di. Bir önceki yıl 4 milyon 512 bin 738 olan yatılan gün sayısı 3 milyon 817 bin 283'e düştü. 2019 Yılında 438 bin 800 ameliyat yapılırken 2020 yılında 294 bin 487 ameliyat yapıldı. Yatak doluluk oranı da bir önceki yıla göre 64'den 52,7'ye düştü. Ayrıca, Ankara yüzde 20'lik oranla acil yardıma asılsız ihbarın en çok yapıldığı il oldu.

Bilkent'e yapılan Şehir Hastanesinin açılmasıyla 6 köklü kamu hastanesi kapatılan

Ankara'da 2014 yılında 89 olan hastane sayısı 2020 yılında 83'e düştü. Bir önceki yıla göre az bir yükselişle yatak sayısı 19 bin 834 olarak tespit edildi. Şehir Hastaneleri

açılmadan önce bu sayı 18.641'di.

Ankara'da 2014 yılında 1357, 2019 yılında 1721 olan Aile Hekimliği Birim Sayısı 2020 yılında 1727 oldu. Bir

önceki yıl 3277 olan aile hekimliği birimi başına düşen nüfus ise 2020 yılında 3279 olarak belirlendi. 2014 yılında aile hekimliği birimi başına 3795 nüfus düşüyordu.

güncel

Hekimler 14 Mart'ta Büyük G(ö)REV'deydi

Hekim Postası

Hekimler, 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutlamak yerine Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve tabip odalarının, "Emek Bizim Söz Bizim" başlıklı mücadele programı kapsamında aldığı kararlar Büyük G(ö)REV'e gitti. Çalıştıkları hastanelerde toplanan hekimler, burada yaptıkları açıklamaların ardından merkezi açıklama için Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi bahçesinde toplandılar. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi asistan hekimleri alkışlar eşliğinde alana giriş yaptı. Hekim milletvekilleri Tekin Bingöl, Servet Ünsal, Aylin Yaman da G(ö)REV'e katılarak hekimlere destek verdi. Ankara Tabip Odası, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası, Ankara Dişhekimleri Odası, Dev Sağlık-İş, Birlik ve Dayanışma Sendikası, Ankara Aile Hekimliği Derneği adına ortak basın açıklamasını okuyan Ankara Tabip Odası Başkanı Dr. Ali Karakoç, taleplerini şu şekilde sıraladı:

-Şiddetin olmadığı güvenli çalışma alanları istiyoruz.
-Bilimsel bilgi üreten özerk üniversiteler istiyoruz.
-Asistan hekimlerin uzun çalışma koşulları altında ezil-

mediği, nitelikli eğitim alabilecekleri akademik ortamlar istiyoruz.
-Bölge tabanlı, koruyucu sağlık hizmetlerini önceleyen, kamuya ait binalarda birinci

basamak sağlık hizmeti sunulmasını ve aile sağlığı merkezlerinde çalışan hekimlerin üzerindeki baskıların kaldırılmasını istiyoruz.

-Sağlık sistemi ve kurumsal sorunlardan kaynaklı malpraktis baskısı altında ezildiğimiz çalışma koşulları istiyoruz.

-İnsanca yaşayacağımız, emekliliğimize yansıyan performansa dayanmayan güvenceli gelir istiyoruz.

-Hastalarımıza en az 20 dakika muayene süresi ayrabileceğimiz, hastaların aylarca randevu sırası beklemediği, sevk zincirinin uygulandığı basamaklandırılmış sağlık hizmeti sunmak istiyoruz.

-En az OECD ülke ortalamaları kadar sağlık emek gücünün kadrolu ve güvenceli istihdam edilmesini istiyoruz.

14 Mart İçin Ne Dediler?

Ankara Tabip Odası Başkanı Dr. Ali Karakoç

Bugünü bayram tadında geçirmemiz gerekirken, yine haklarımız için mücadele ediyoruz ve ne yazık ki yine G(ö)REV'deyiz. Yüzyıllardır bu topraklarda sağlık hizmeti sunuyoruz. Demokratik bir ülke, sağlıklı bir toplum, emeğimizin hakkı ve geleceğimiz için mücadele ediyoruz; bir yere gitmiyoruz; buradaydık, buradayız ve burada kalacağız.

SES Ankara Şube Eş Başkanı Kubilay Yalçınkaya:

Emek bizim söz bizim diyerek yeni bir sağlık inşası için çıktığımız yolda ülkemizi terk etme tavsiyesinde bulunanlara bir kez daha buradan sesleniyoruz: Ülke bizim, söz bizim. Yeni bir yaşam inşası için geliyoruz.

Dev Sağlık-İş adına Özgür Bozkurt:

14 Mart'ta bir kez daha

bu alandayız. Arkadaşlarımız çalışırken şiddete maruz kalmaları, çalışırken öldürülmeselerdi bugün 14 Mart'ı tıp bayramı olarak kutlayabilirdik. Sağlık işçileri taşerondan kalma güvencesiz koşullarda çalışmıyor olsaydı bugünü bir bayram olarak kutlayabilirdik. Açlık ve sefalet ücretlerine mahkum edilmemiş olsaydık bugünü bayram olarak kutlayabilirdik. Ya bu koşullarda çalışacaksınız ya da bu ülkeden gideceksiniz diyenlere de cevabımız; hiçbir yere gitmiyoruz, buradayız ve mücadeleye devam ediyoruz.

TTB Merkez Konseyi Genel Sekreteri Dr. Vedat Bulut:

Tek derdimizin ücret olduğu sanılıyor. Bizler toplum

için sağlık istiyoruz. Sağlıkta Dönüşüm Programı ile kişi başına cepten çıkan sağlık masrafı yıllık 3 bin liraya yaklaşmıştır. Primler, vergilerimiz çarçur edilmekte, 5 işadammının cebine akıtılmakta. Bunlar olmasın, emekçiler haklarını alsın, erişilebilir, ücretsiz bir sağlık sistemi olsun istiyoruz.

TTB Pandemi Çalışma Grubundan Dr. Esin Davutoğlu Şenol:

Biz hekimiz, ölümün kıyısında yaşamı görürüz. Biz hekimiz iyileşmeye ve iyileştirmeye inanırız. Ülkenin sağlığının iyileşmesi için önce iyileşmek zorundayız. Daha iyi bayramlar kutlayabilmek için burada olmak zorundayız. Bize bu bağımsızlık yolunu açan Tıbbiyeli büyüklerimizi

saygı ile anıyoruz. Yaşamın kıyısında yaşamı kurtarmak için yitirdiğimiz meslektaşlarımızı saygı ile anıyoruz. Genç meslektaşlarımıza güzel bayramlar hediye edebilmek için buradayız. 14 Mart Tıp Bayramımız kutlu olsun.

Ankara Dişhekimleri Odası Başkanı Serhat Özsoy:

Nitelikli sağlık hizmeti üretmek için çalışma koşullarımızın iyileştirildiği, emeğimizin karşılığını aldığımız, sağlıkta şiddetin son bulduğu günlerin umuduyla haklarımızı almaya kadar mücadeleye devam edeceğiz. Bizler hep buradaydık, buradayız ve hiçbir yere gitmiyoruz.

Ankara Aile Hekimliği Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Ekrem Başara:

Biz aile hekimleri diğer tüm hekimler gibi mesleğimizi daha sağlıklı icra edebilmek için etkin bir sağlıkta şiddet yasası, ödeme ve sözleşme yönetmeliğinin geri çekilmesini, makul bir hakediş ve cari ödemelerimizin düzenlenmesini ve emeklilik haklarımızın iyileştirilmesini istiyoruz. Biz 14 Mart'ı tüm hekimlerle birlikte tıp bayramı olarak kutlamak istiyoruz.

Tüm Rad- Der adına Dr. Ali İpekli:

14 Mart'ı bir bayram olarak kutlamayı çok istiyorduk ancak mevcut şartlarda bu günü bayram olarak kutlayamayacağımızın üzüntüsünü yaşıyoruz. Umuyorum ve bekliyorum ki ileriki günlerde 14 Mart'ları kutlayacağımız günler olacak çünkü sağlık çalışanları 1919'dan beri bu alanlardaydı. Burada bir yere gitmiyoruz. Bir yere gitmeye niyetimiz yok.

14 Mart'ın ardından

Hekim Postası

Her 14 Mart Tıp Bayramı'nda olduğu gibi bu yılda Ankara'da bulunan tıp fakültelerinin rektörleri, dekanları, öğretim üyeleri, hekimler Anıt-kabir'i ziyaret etti. Ziyarete Türk Tabipleri Birliği (TTB) adına Merkez Konseyi Genel Sekreteri Dr. Vedat Bulut ve Ankara Tabip Odası (ATO) adına Genel Sekreter Dr. Muharrem Baytemür katıldı.

Hekimlerin eserleri sergilendi

ATO, tarafından her yıl düzenlenen "Hekimlerin Sergisi"nin açılışı 14 Mart 2022 Pazartesi günü yapıldı. Sergi açılışı sağlıkta şiddet ve pandemi nedeniyle hayatını kaybeden hekim ve sağlık çalışanları anısına saygı durumunda bulunulması ve açılış konuşması ile yapıldı.

Çankaya Belediyesi Çağdaş Sanatlar Merkezi'ndeki sergiye 80 hekim fotoğraf, resim, seramik, heykel ve çini çalışmalarıyla katıldı. Serginin kokteylinde hekim yazarlar kitaplarını okurları için imzaladı. 14-26 Mart tarihleri arasında süren sergi hem hekimler hem Ankaralıları tarafından ziyaret edildi.

Başka Bir Sağlık Sistemi Nasıl Olmalı

Dr. Nevzat Eren Ulusal Halk Sağlığı Sempozyumu-19, 16 Mart 2022 Çarşamba günü çevrim içi düzenlendi. TTB ve ATO tarafından gerçekleştirilen sempozyumun ana başlığı bu yıl "Başka Bir Sağlık Sistemi: Neden? Nasıl?" oldu. Açılış ko-

nuşmasını yapan Dr. Ali Karakoç pandemi sürecinde yaygın olarak uygulanan sağlık politikalarının farklı ülke örnekleriyle inceleneceğini belirterek toplum sağlığını öncelleyen bu sağlık sistemine karşı farklı bir sistem mümkün mü? sorusuna cevap arayacaklarını ifade etti. Dr. Nevzat Eren'in eşi Gönül Eren sempozyumu

düzenleyen kurumlara ve katkı veren kişilere teşekkür ederek hekim ve sağlık çalışanlarının sorunları karşısında duyduğu üzüntüyü dile getirdi. Sempozyum Dr. Cavit Işık Yavuz'un moderatörlüğünde; "Pandemi Öncesinde Sağlık Sistemleri", "Pandemide Ülke Örnekleri ve Başka bir Sağlık Sistemi" ve "Mücadelemiz" sunumlarıyla devam etti.

Fidanlar Çınarlar Buluşması gerçekleştirildi

ATO'nun 14 Mart Tıp Haftası Etkinlikleri arasında yer alan "Fidanlar Çınarlar" buluşması 17 Mart 2022 Perşembe günü çevrim içi gerçekleştirildi. Geçmiş yıllarda ATO yönetiminde bulunan kıdemli hekimler Dr. Ali Gököz ve Dr. Korel Yalman'ın konuşmacı olarak

katıldığı etkinliğin moderatörlüğünü TTB Tıp Öğrencileri Kolu üyeleri Seda Uygun ve Baran Balkan yürüttü. TÖK üyelerinin sorularını yanıtlayan kıdemli hekimler ATO'nun geçmişe ait izlerini paylaşarak, iyi hekimlik deneyimlerini aktardı.

güncel

Emek Bizim Söz Bizim, Sağlık Hepimizin!

Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve sağlık emek-meslek örgütlerinin çağrısını yaptığı "Emek Bizim Söz Bizim, Sağlık Hepimizin" başlıklı Beyaz Miting 29 Mayıs 2022 günü Ankara Anıtpark'ta gerçekleştirildi.

Hekim Postası

Kadıköy'den 23 Kasım'da başlayıp 27 Kasım'da Ankara'da yapılan Beyaz Forumla sona eren Beyaz Yürüyüş, 26 Ocak-4 Şubat tarihlerinde tutulan Beyaz Nöbet, 15 Aralık, 8 Şubat, 14-15 Mart G(ö)REV eylemlerinin ardından hekimler son olarak 29 Mayıs'ta, Ankara'da düzenlenen Beyaz Miting ile meydanlardan seslerini duyurdu.

Sağlığın farklı alanlarından binlerce emekçi, Türkiye'nin dört bir yanından gelerek Anıtpark'ı doldurdu. Genç hekimlerin yoğun bir katılımının olduğu kortej "Sağlıklı bir gelecek ellerimizde", "Karanlığa karşı mesleğimize sahip çıkıyoruz", "Sermayeye değil, sağlığa bütçe", "Sağlıkta şiddet sona ersin", "5 dakikada hekimlik yapılmaz, 5 dakikada sağlık olmaz", "Ek ödeme değil, tek ödeme", "Emeğimizin karşılığı insanca yaşanabilir gelir istiyoruz", "Şehir-şirket hastanelerinden vazgeçilmelidir", "36 saat nöbet öldürüyor" yazılı dövizler ve sloganlar eşliğinde Anıtpark'a giriş yaptı. Sağlıkta şiddet sonucu 29 Mayıs 2015'te yaşamını yitiren Dr. Kamil Furtun için hazırlanan pankart da miting alanında yer aldı.

Sunuculuğunu, ATO Yönetim Kurulu üyesi Dr. Onur Erden ve SES Ankara Şube Eşbaşkanı Nazan Karacabey'in yaptığı miting Covid-19 ile mücadele ve sağlıkta şiddet sonucu yaşamını

yitiren sağlık çalışanları için bir dakikalık saygı duruşunda bulunulmasıyla başladı. Ankara Valiliği'nin Beyaz Miting'in örgütlenme sürecindeki yasağı ve engelleyici tavrı da kürsüden

kınandı. Daha sonra mitingin çağrıcısı olan 7 örgütün yöneticileri hazırladıkları açıklamaları yaptı.

İlk sözü alan TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Şebnem

Korur Fincancı sözlerine şöyle başladı: "Emeğimizi değersizleştirenlere karşı, bizi küçücük poliklinik odalarına sıkıştırıp birbirimizden ayıranlara, performansla mecbur edip yoksul-

laştıranlara, sağlıkta dönüşümün tahrip ettiği sağlığımızın günah keçisi yapanlara, bitmeyen günlere hapsedip tüketerek kamyon altına sürenlere inat değerimizin farkındayız. Biz sağlığımızı korumak için, nitelikli, etik değerlerimizle bütünleştirdiğimiz bir hekimliği sürdürebilmek için mücadele ederken, bugün Ankara'da hep birlikte 'Emek Bizim, Söz Bizim, Sağlık Hepimizin' diye bir kez daha seslerimizi, direncimizi birbirine katıyoruz."

Taleplerinin tüm topluma dönük olduğunu, sağlıksızlık üreten ne varsa ona karşı mücadele ettiklerini söyleyen Korur Fincancı, sağlık çalışanlarını yabancılaştırmaya, parçalayıp bölmeye, düşmanlaştırmaya inat birlikte değiştirebilmenin gücüyle alanda olduklarını ifade etti. Korur Fincancı, Edip Cansever'in Umuş şiirine atıfla "Gelin, o yeni başlangıçları birlikte var edelim" diyerek konuşmasını noktaladı.

Dr. Korur Fincancı'nın ardından TTB Tıp Öğrenci Kolu ve SES Öğrenci Komisyonu'nu temsilen Esmâ Eylem Dede, BDS Genel Başkanı Can Kirişçi, Tarım Orkam-Sen Genel Başkanı Ahmet Keleş, SHUDER Genel Başkanı Ramazan Yücel, Tüm Rad-Der Genel Başkanı Heybet Aslanoğlu, Dev Sağlık-İş MYK üyesi Cumali Bolat, SES Eş Başkanı Selma Atabay ve KHK'li sağlık çalışanlarını temsilen Aslıhan Han konuşma yaptı.

Yapılan konuşmalardan önce çıkan başlıklar

TTB:

Emeğimize, mesleğimize, hekimlik değerlerimize sahip çıkıyor, sağlık 5 dakikaya sığmaz diyoruz. Hastaneler işletme, hastalar müşteri, bizler köle olmak istemiyoruz

Dev Sağlık- İş:

Geçinemiyoruz, insanca yaşayacak ücret istiyoruz! Sağlığa ayrılan bütçe artırıl-

malı, aylıklarımız insanca yaşanabilir, emekliliğe yansıtacak tek ödeme olmalıdır.

Tarım Orkam Sen:

Tüm canlılar için sağlık üreten, sağlık üretiminin devamlılığını sağlayan bütün çalışanları kapsayan etkili bir sağlıkta şiddet yasası istiyoruz.

TÖK:

Nitelikli, toplumsal cinsiyet eşitlikçi, parasız, bilimsel, anadilinde sağlık eğitimi istiyoruz.

BDS:

Aile hekimliği ceza yönetmeliği, mobing, KHK, arşiv taraması ve güvenlik soruşturması baskısına son verilmelidir. Birinci basamak ko-

ruyucu sağlık hizmetleri güçlendirilmeli, basamaklı sağlık sistemine geçilmelidir.

Tüm Rad-Der:

Covid-19 meslek hastalığı sayılmalıdır.

SHUDER:

Sadaka kültürünü pekiştiren sosyal yardım politikaları yerine hak temelli sosyal

hizmet politikaları geliştirilmeli, sosyal hizmet emekçilerinin sorunlarına birlikte çözüm üretilmelidir.

SES:

Katki payı adı altında sağlığa erişimi paralı hale getiren uygulamalardan vazgeçilmeli sağlık herkes için parasız olmalıdır.

ATO'nun Meclis Gündemi

Ankara Tabip Odası'nın yeni yönetimi göreve başlar başlamaz hekimlerin özlük hakları için kolları sıvadı. Yönetim Kurulu'nu temsilen Başkan Dr. Muharrem Baytemür ve Genel Sekreter Dr. Mine Coşkun Meclis'te hekim milletvekilleri ile görüştü.

Hekim Postası

Hekimlerin özlük hakları ile ilgili çıkarılması beklenen yasa tasarısının durumunu takip etmek için ATO Yönetimi, görevi devralır almaz çalışmaya başladı. ATO Yönetimini temsilen Başkan Dr. Muharrem Baytemür ve Genel Sekreter Dr. Mine Coşkun Meclis'e farklı zamanlarda yaptıkları ziyaretler ile CHP Milletvekilleri Dr. Servet Ünsal, Dr. Murat Emir, Dr. Ali Şeker, Dr. Ali Fazıl Kasap ; İyi Parti Milletvekili Dr. Arslan Kabukçu ve HDP Milletvekili Dr. Necdet İpekyüz ile görüştü.

Yapılan görüşmelerin detayını paylaşan Genel Sekreter Dr. Mine Coşkun şunları söyledi: "Aralık 2021 tarihinde hekimleri umutlandıran bir yasa tasarısı çıktı. Bu tasarının maddeleri arasında sabit döner sermaye ile maaşın birleştirilmesi vardı. Aynı zamanda SGK'dan emekli olan hekimle-

rin SGK'lı bir kurumda çalışmaları halinde maaşlarından yapılan kesintiyi ortadan kaldırıyordu. Ancak tasarı tüm sağlık personelinin ve öğretim üyelerini kapsamadığı için hızlıca geri çekildi. Mayıs sonuna kadar yeniden bir düzenleme yapılacağına söz verildi. Oysa ki hekimler atılan bu adımdan umutlanmıştı. Geçen sürede 10 Nisan'da ATO seçimleri yapıldı. ATO olarak yeni ekibimiz görev paylaşımı yaptıktan sonra ilk olarak bu tasarı için çalışmaya başladık. Randevu alabildiğimiz tüm hekim milletvekillerini tek tek ziyaret ettik."

Dr. Coşkun, 29 Mayıs Mitingi öncesi yapılan bu ziyaretlerde hem hekim milletvekillerini mitinge davet ettiklerini hem de, sağlık çalışanlarının ve emeklilerin maaşlarında bir düzenleme yapıp yapılmayacağını, hekimlere emekliliğe yansıyan tek parçalı

bir maaş düzenlemesi getirilip getirilmeyeceğini, başka hiçbir meslek grubunda olmayan emekli hekimlerin SGK'lı bir kurumda çalıştıkları taktirde maaşlarından yapılan fahiş kesintinin kaldırılıp kaldırılmayacağını, bunların dışında SSK ve Bağkur'dan emekli olan ve

maaşları artık açlık sınırına düşen hekimlerin durumu ile ilgili bir düzenleme yapıp yapılmayacağını öğrenmeye çalıştıklarını ancak görüştikleri milletvekillerinden tasarının kapalı kapılar ardında hazırlandığı bilgisini aldıklarını aktardı.

Dr. Coşkun hekimlerin özlük hakları için sürdürdükleri çalışma kapsamında önümüzdeki süreçte iktidar kanadında ve sağlık komisyonunda yer alan hekim milletvekilleri ile görüşmek istediklerini sözlerine ekledi.

hukuk

Sağlıkta Şiddet, Müjdelere ve Samimiyet

Av. Ender Büyükçulha
ATO Hukuk Bürosu

Keşke böyle söylememiş ya da söylesek de abartmış olsaydık, ama işte “sağlıkta şiddet”, halen son derece yakıcı bir sorun başlığı olarak gündemimizdeki yerini koruyor, canımızı yakıyor. “Sağlıkta şiddet”in önlenmesi amacıyla, caydırıcılığı arttıracak gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasına yönelik talepler de, aynı şekilde öteden beri hep gündemimizdedir.

Sağlık Bakanlığı tarafından bu yolda yakın zamanda verilen bir “müjde” ve devamında TBMM’de kabul edilerek yasalara 7406 Sayılı Yasa (tam adıyla “7406 Sayılı Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”), bu yazının asıl konusu olacak.

Ancak, 7406 Sayılı Yasa’yı konu edinen bu yazı, söz konusu yasal düzenleme ile getirilen kimi kazanımlar, olanaklar konusunda siz değerli okurları bilgilendirmek, böylelikle az da olsa sizi rahatlatmak yerine; “sağlıkta şiddetin önlenmesi” açısından iktidarın, samimiyet testinden hala bir türlü geçemediği gerçeğini ortaya koymayı önceliyor.

Sağlık Bakanlığının “müjde”lediği 7406 Sayılı Yasa, 12.05.2022 tarihinde yasama organında kabul edildi ve 27.05.2022 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlük kazandı. Yasa, asıl olarak iki maddesinde (7. ve 9. maddelerde), “sağlıkta şiddet” açısından bir caydırıcılık yaratma iddiasındadır.

Yasanın 7. maddesi, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nun (TCK) 113. maddesinde düzenlenen “kamu hizmetlerinden yararlanma hakkının engellenmesi” suçuna bir ekleme (2 nolu fıkra) yapmakta. Buna göre; bu suçu tanımlayan “cebir veya tehdit kullanılarak ya da hukuka aykırı başka bir davranışla, bir kamu faaliyetinin yürütülmesine ya da kamu kurumlarında veya kamu kurumu niteliğinin

deki meslek kuruluşlarında verilen ya da kamu makamlarının verdiği izne dayalı olarak sunulan hizmetlerden yararlanılmasına engel olunması” eyleminin mevcut hapis cezasında, eğer ki bu eylem “sağlık hizmeti” sunumu nezdinde gerçekleşirse, bir artırımı yapılacaktır.

Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet eylemlerinin, şiddete maruz kalan sağlık çalışanı nezdinde doğurduğu kişisel mağduriyet yanında, çoğu zaman sunulmakta olan sağlık hizmeti nezdinde de aksamalara yol açtığı, sağlık hizmeti sunumuna olumsuz etkide bulunduğu, elbet ki söylenebilir ve bu haliyle söz konusu yasal düzenlemenin, sağlıkta şiddetin önlenmesi ve caydırıcılığın artırılması yolunda olumlu bir adım olduğu da kabul edilebilir.

Nitekim, 7406 Sayılı Yasa’nın anılan 7. maddesine yönelik bizzat Sağlık Bakanı tarafından yapılmış açıklamalar da, niyetin/amacın bu olduğunu dile getirmekte. Öncesinde birçok hukukçu da, anılan 113. madde özelinde yapılacak bu ve benzeri düzenlemelerin, sağlıkta şiddete karşı yasal caydırıcılığın sağlanmasında önemli ve işlevli olabileceğini söyleye gelmiş durumdadır.

Ancak kanımca bir sorun, en azından bir tuhaflık da var bu işte ...

Öncelikle, sağlıkta şiddet olayları nezdindeki somut uygulamalara, daha açık ifadesi ile adli tasarruflara bakıldığında; TCK’nın 113. maddesinde düzenlenen “kamu hizmetlerinden yararlanma hakkının engellenmesi” suçunun neredeyse hiç gündeme gelmediği, sağlıkta şiddet olaylarına yönelik savcılıklar tarafından düzenlenen iddianamelerde ve süren ceza yargılamalarında söz konusu suç düzenlemesinin sürekli gözden kaçtığı, bilinen bir durumdur.

Bu durumun nedeni olarak da, yasadaki suç düzenlemesinin (madde lafzının) barındırdığı genel ve soyut ifadelerin ve belirsizliklerin katkısı şüphesiz

yadsınamaz ve “tipiklik” (basitçe; somut olay/eylem ile norm lafzı arasındaki uyum) açısından ortaya sorunlu bir yapının çıktığı kolaylıkla söylenebilir. Özellikle suçun “faili” ve “mağduru” nezdindeki “belirsizlik” ya da herkesi kapsamaya son derece elverişli olan muğlak durum, öte yandan özgün bir kastın (failin hizmeti engelleme amacı ile davranmış olması) aranıyor oluşu, buna fazlasıyla olanak vermekte. Hatta bu nedenle birçok hukukçu, TCK m. 265’de yer bulan “görevi yaptırmamak için direnme” suçunun, sağlıkta şiddet olaylarında normatif zeminde kullanıma daha uygun olduğunu da sıklıkla dile getirmektedir.

Daha basit ve doğrudan ifade edelim; aklımızdan geçeni, korku ve kaygılarımızı apaçık yazıya dökelim ve soralım; “sağlıkta şiddet” konusunda “müjde” vermek ve bu kapsamda etkin, caydırıcı bir yasal düzenleme yapmak isteseydiniz, aklınıza öncelikle TCK madde 113 mü gelirdi?

Peki, ceza yasasında öteden beri zaten var olan bu suç tipi, bu güne kadar akıllarına hiç gelmemiş olan savcı ve yargıçları ne yapacaksınız?

Sözün özü; somut şiddet olaylarında hiç uygulanmayacak bir ceza yasası maddesinin/suç düzenlemesinin cezasını arttırmak, ne kadar fayda sağlar ki?

Daha da ileri gidelim, müsaadenizle bir “paranoya”ya teslim edelim kendimizi ve söz konusu suç düzenlemesindeki değindiğimiz sorunlardan da yola çıkıp düşünelim; sosyal/ekonomik hakları için iş bırakan sağlık çalışanları, şimdi “sağlık hizmeti” nezdinde cezası da arttırılmış olan bu suç düzenlemesinin hedefi olabilir mi?

Gelin, TCK m. 113’ü tekrar okuyalım; “... bir kamu faaliyetinin yürütülmesine ya da kamu kurumlarında verilen hizmetlerden yararlanılmasına engel olunması...” ve şimdi “müjde”miz olan “Suçun konusunun sağlık hizmeti olması hâlinde, verilecek ceza altıda biri oranına kadar artırılır” cümlelerinin altını çizelim.

Hemen sonra, Sağlık Bakanlığının 25.02.2022 tarihli şu malum yazısını da hatırlayalım, hani şu “göreve gelmeme/iş bırakma eylemleri” konulu yazıyı. Hatırlarsanız orada bakanlık,

son derece meşru hak ve talepleri için toplu eylem hakkını kullanma hazırlığında olan sağlık çalışanlarını tehdit etmekte, onları yasadışı olmakla itham etmekte ve “vatandaşlara sunulan (sağlık) hizmetinin hiçbir gerekçeyle engellenmesi mümkün değildir”, “Devlet (kamu) hizmetlerinin ve işlerinin yavaşlatılması veya aksatılması sonucunu doğuracak eylem ve hareketlerde bulunmak yasaktır” demektedir.

İster misiniz, TCK m. 113’de şimdi “sağlık hizmeti” nezdinde ağırlaşan cezai yaptırım; bir sağlık çalışanına şiddet uygulayan failin değil de, hak ve kazanımları için iş bırakan bir sağlık çalışanının başına dert olsun?

Öyle ya, TCK m. 113, savcılarının aklına ne zaman ve kim için gelir kim bilebilir ki?

Eğer ki değerli okurlar içinde, bu değerlendirmeler ile “öküz altında buzağı aradığımızı”, haksız ve yersiz bir eleştiriye yöneldiğimizi düşünen varsa; lütfen az bekleyiniz, “müjde”nin yani 7406 Sayılı Yasa’nın bir de 9. maddesi var daha.

Yasanın 9. maddesi ise, 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun, kabaca “tutuklama tedbirine karar verilebilecek durumları” düzenleyen 100. maddesine yine bir eklemede (“j” bendi olarak) bulunuyor.

Buna göre; “Sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sırasında veya görevleri dolayısıyla işlenen kasten yaralama suçu”, artık şüpheli (suçun olası faili) hakkında bir “tutuklama kararı verilmesini haklı ve hukuki kılacak” nedenler içinde değerlendirilecektir.

Yeterli olmasa da, tek başına bir “çözüm” yetkinliği taşımasa da, şüphesiz önemli bir düzenleme; peki öyleyse neden bunu da, söz ettiğimiz “samimiyet testi” açısından bir olumsuzluk olarak ele alalım ki?

Çünkü; yaklaşık 8 yıl önce çıkarılan ve 3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu lafzında değişiklik yaparak, bu yasaya bir ek madde (Ek m. 12) getiren 6514 Sayılı Yasa (m. 47); aynen şu hükmü içermektedir; “Sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sırasında veya görevleri dolayısıyla işle-

nen kasten yaralama suçu, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 100. maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tutuklama nedeni varsayılan suçlardandır”.

Hayır, yanlış okumadınız. Ama yine de basitçe ifade etmek gerekirse; “Sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele karşı görevleri sırasında veya görevleri dolayısıyla işlenen kasten yaralama suçu”, görüldüğü üzere zaten 2014 yılından bu yana bir “tutuklama nedeni” kabul edilmekteydi.

Şimdi, bakanlığın “müjde”lediği 7406 Sayılı Yasa, bu durumu yeniden bir kural haline getirdi. Tabi 7406 Sayılı Yasa bunu yaparken, 3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu lafzında 2014 yılından bu yana var olan maddeyi kaldırıp, bunu 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda yeniden yazmış oldu.

İşte “müjde” denilen budur.

Hani, ne zamanki anketlerde iktidarın oy oranı düşse ya da seçimler yaklaşırsa, devlet görevlileri ülkenin dört bir yanında temel atma törenlerine, açılışlara koşarlar; ancak temeli atılan ya da açılan o tesisler, aslında zaten defalarca temeli atılmış ya da açılmış aynı tesislerdir ya! Bu çarpık anlayışın belli ki şimdi de doğrudan hukuk alanına uyarlanması; zaten yasadaki var olan bir kuralın, o yasadaki silinip, başka yasadaki yeniden yazılması ile karşı karşıyayız.

Tabi, biraz da zorlayarak kendimizi, yapılan bu düzenlemenin şöyle bir faydası olduğunu yine de söyleyebiliriz; özünde ceza muhakemesi disiplinine ait bir enstrüman (hukuki ifadesi ile “koruma tedbiri”) olan “tutuklama”ya dair böylesi bir ek düzenlemenin; ceza muhakemesi disiplini ile çok da alakalı olmayan bir yasa (3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu) yerine, şimdi doğrudan 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK) lafzına alınması; “hukuk/yasa tekniği” açısından daha yerinde bir yaklaşımdır.

Ancak bu durum da olsa hukukçular için bir “müjde” olmaz mı? Kütüphanelerinde bulduracakları yasa kitaplarının sayısı azalmış olur mesela ... Peki bu düzenleme, sağlıkta şiddet kısılcacında olan sağlık çalışanları için ne kadar yeni, de-

gerli ve anlamlıdır?

Yine de -her kelimesinde bir kötümserlik yer alan bu yazının sonuna da yaklaşmışken-; eğer bir teselli olacaksak, sırf "yasaları" konu edinen sözde "müjde"lerin, aslında çok da sorunları çözme yeteneğine, doğası gereği en baştan sahip olmadığımızı iddia edebiliriz. Diğer bir ifade ile, yasada yapılan değişiklik çok da beklendiği gibi olmasa da sorun yok, zaten bu sorunu tek başına yasalarla çözmek de yanlış.

Neden mi?

Ceza hukuku disiplini, özünde bir "yaptırım hukuku" olarak değerlendirilir. Kimi hukukçulara göre, toplumsal düzene yönelik tehdit oluşturan kimi ağır hukuka aykırılıkların (suçların), ceza hukukunun o denli ağır yaptırımları (cezalar) ile en baştan caydırılması, böylece de toplumsal düzenin güven içinde devamı amaçlanır. Bu geleneksel görüşü savunan hukukçulara göre, ceza hukukunun (suç ve ceza düzenlemelerinin) var olmadığı bir toplumsal düzen düşünülemez; çünkü onlara göre insanlar, özünde suç işlemeye her zaman meyilli, vahşi, barbar canlılardır. Bu nedenle ceza hukuku aynı zamanda bir "koru" hukukudur; "cezai yaptırımları" aracılığıyla insanların yüreğine en baştan saldırdığı o büyük korku ile onları düzen, ahlak, hukuk sınırları içerisinde tutmaktadır.

Bu geleneksel anlayışı eleştiren ve tarihsel akışta daha yenilikçi kabul edebileceğimiz diğer bir görüş ise; yaptırımların korkutucu ve caydırıcı gücü yerine, insanları/toplumu suça iten nedenleri öne alıp değerlendirmeyi tercih eder. Bir nevi "önleyici hekimlik/sağlık hizmeti" misali, suçu doğuran kültürel, ekonomik, siyasal vb. nedenler tespit edilip ortadan kaldırıldıkça, zaten en baştan suç eylemleri büyük ölçüde önlenecik, dolayısıyla yaptırımlara da o kadar ihtiyaç kalmayacaktır. Belirtmek gerekir ki, günümüzde sahadan elde edilen veriler de çoğunlukla bu anlayışı doğrulamaktadır. Örneğin; suçlara ön görülen ceza miktarları son derece düşük olan gelişmiş İskandinav ülkelerinde, suç oranları da son derece düşüktür. Aksine, son derece ağır cezai yaptırımlar, hatta ölüm cezalarına hukuk sisteminde yer

veren kimi az gelişmiş ülkelerde ise; yoğun biçimde işlenen suçlar, günlük hayatın olağan bir parçası olmuş durumdadır.

Sizce hangi görüş daha doğru, daha rasyonel?

"Eğer hekime, sağlık çalışanına saldırıp darp edersen, seni tutuklayabilirim, ona göre!" yaklaşımı mı?

Yoksa; hekimleri, sağlık çalışanlarını toplum nezdinde değersiz kılan, küçük düşüren, ötekileştiren, onları bir nevi toplum düşmanı gibi gösteren, hedef kılan egemen söylemi engellemek mi?

Hangisi gerçekten bir "müjde" olabilir?

Zaten yasada 8 yıldır var olan bir caydırıcılık kuralını şimdi yeniden yazmak mı? Yoksa; hekimleri, yegane amaçları daha çok para kazanmak olan maddiyatçı, bencil özneler olarak damgalayıp, peşinden de "Varsın giderlerse gitsinler" diyenlerin; artık susmasını, en azından daha akli başında, makamına yaraşır biçimde konuşmasını sağlamak mı?

Üstelik, yasalara dair o çokça bilinen sözü de (Montesquieu'ya ait olduğunu hatırlıyorum) unutmamalı; "En kötü yasa dahi, iyi uygulayıcıların elinde adalet getirir; en iyi yasa ise, kötü uygulayıcıların elinde zalimdir".

Bu nedenle; gerçekte sorun mevzuatta da değil; en azından yeni yasalar çıkarmak, daha ağır cezalar vermek bu işin tek çaresi, çözümünü de değil desek, çok mu yanlış bir değerlendirme yapmış oluruz?

Hele ki o yasaları yapanlar, böyle yaptıkça; hele ki her bir "müjde"leri, samimiyet testinden kalıp, bizler için bir "sükut-u hayal" oldukça ...

Bu yazının son sözünü, "sağlıkta şiddet"e ve daha nice yakıcı toplumsal soruna karşı kanımca sahip olduğumuz en önemli ve değerli olanaklarımızdan birini yeniden hatırlatmaya ayıralım; "dayanışma"!

ATO Hukuk Bürosu, dün olduğu gibi bugün de, maruz kaldığımız şiddet eylemleri karşısında siz değerli hekimlerimizle dayanışma içinde olmaya, gerekli hukuki katkı ve desteği sunmaya hazırdır.

Sağlıklı ama şiddetsiz günleriniz olsun ...

Sağlığa Süre Engeli

Pandeminin etkili olduğu 2 yıl boyunca azalan hekime müracaat sayısı, pandeminin bitmesi ile yeniden yükselişe geçti. Hastane koridorlarında uzun hasta kuyrukları oluşurken MHRS'den randevu alamamak veya alınan randevu süresinin kısıtlılığı nitelikli sağlık hakkına erişime engel oluyor.

Hekim Postası

AKP iktidarının ana dayanaklarından birini oluşturan sağlık sisteminin her alanında geriye doğru bir gidiş yaşanıyor. Muayene için ayrılan 10 dakika süreler kimi hastanelerde yerini 5 dakikaya bıraktı. Dünya Sağlık Örgütü'nün ve TTBB'nin en az 20 dakika olmasını önerdiği ilk muayene süresi Türkiye'de neredeyse hiç uygulanmıyor.

23-29 Mayıs tarihlerinde MHRS üzerinden randevu alınabilen aralarında 7 Devlet ve 7 Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Şehir Hastanesinin bulunduğu 15 hastanenin İç Hastalıkları, Kadın Hastalıkları ve Doğum, Üroloji, Ortopedi, Fiziksel Tıp, Kalp ve Damar Cerrahisi branşlarında 20 dakikalık randevu süresi sadece 1 hastanede var. Dr. Sami Ulus Kadın Doğum Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesinin Ortopedi ve İç Hastalıkları bölümlerinin 9.00-10.00 ve 13.00-14.00 saatleri arasındaki muayene süresi 20 dakika. Hastanenin bu saatler dışındaki muayene süresi ise 10 dakika.

15 dakika randevu bile hayal

Kalp ve Damar Cerrahisinde GATA ve Zübeyde Hanım; Üroloji branşında Etilmesgut Şehit Sait Ertürk; İç Hastalıkları branşında Yenimahalle, Atatürk Sanatoryum, Zübeyde Hanım; Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon branşında Zübeyde Hanım Hastanelerinin randevu süreleri 15 dakika. İç Hastalıkları branşında GATA'da sabah muayeneleri, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon branşında Onkoloji Hastanesinin öğleden sonraki muayeneleri 15 dakika. Geri kalan hastanelerin tümü ve Ankara çevre ilçelerdeki muayene süresi ise 10 dakika.

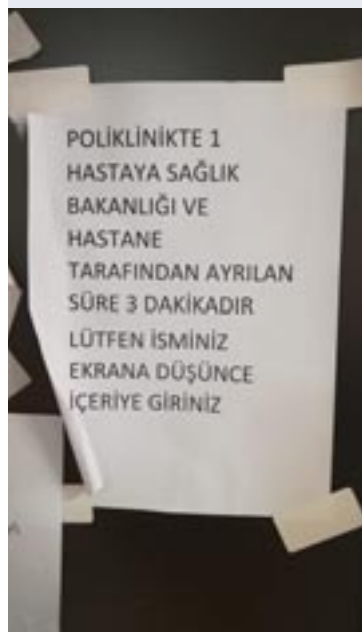
Üniversiteler çözümü 5 dakikada arıyor

Pandemi nedeniyle aksayan tedavileri için hekime başvurmak isteyen hastalar için MHRS'den kimi branşlarda randevu almak imkansız hale geldi. Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde randevu bulunamayan branşlar için hastalar, üniversite hastanelerine yönelmeye başladılar. Üniversite hastanelerine de sığırdılar. Cuma günü saat 8'de telefon ve internet üzerinden randevu sistemi açılan Gazi Üni-

versitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde Göz Hastalıkları için telefonla randevu almak isteyen biri sırada 300 kişinin bulunduğu uyarısı ile karşılaşabiliyor. Saat 8'de açılan internet randevuları ise bir iki dakika içinde doluyor. Üniversite hastanelerinin kimi bölümlerinde muayene ve sonuç randevuları 5 dakikaya inmiş durumda. Bir üniversitenin ortopedi polikliniğinin camında randevu süresinin 3 dakika olduğu ile ilgili not asılı bulunuyor. İbni Sina ve Hacettepe Hastanelerinden telefonla randevu almak da mümkün olmuyor.

En büyük tepki işini yapan doktora

Randevu sistemleri 5'er, 10'ar dakika randevu verirken hastasına yeterli zaman ayırmaya çalışan doktorlar ise randevusu geçen hastaların öfkesi ile karşılaşılıyor. Muayene süresinin 5 dakika olduğu yerlerde hastasına 10 dakika zaman ayıran doktor yavaş olmakla veya hastaları keyfi bekletmekle suçlanabiliyor. Randevu süresinde muayene olamayan hastalar arasında randevusuz hastaların yanı sıra 65 yaşa öncelik verilmesi ya da yataklı servisten getirilen hastalar nedeniyle tansiyonun yükseldiği durumlar yaşanıyor

güncel

Kelepçeli Muayene

Dr. Ayşe Uğurlu
ATO Yönetim Kurulu Üyesi

Sayfadaki resim gözaltına alınan ve yaş tespiti nedeniyle röntgen grafisi çekilen bir çocuğa aittir. Dünyadaki ve Türkiye'deki herhangi bir yasa, yönetmelik, tüzük ve yönergede bir çocuğa sağlık hizmeti sunumu esnasında ya da diğer zamanlarda kelepçe takılabileceğine dair herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Ama bu resim gerçek ve olay memleketimizin bir kamu hastanesinde yaşanmıştır.

Gözaltına alınma esnasında giriş-çıkış muayenesi olarak bilinen sağlık muayenesi ile hasta mahpusların, revire ve hastaneye tedavi amaçlı gönderilmeleri ya da tedavi kuruluşlarında yatarak tedavi edilmeleri esnasında yaşanan birçok sorun bulunmaktadır. Zaman zaman da medyaya yansıyan bu sorunlar; tabip odamızın da her zaman gündemine girmektedir. Bu sorunların başında kısaca kolluk kuvvetleri olarak tanımladığımız infaz koruma memurları, jandarmalar ve polislerin muayene esnasında odada ısrarla bulunmak istemeleri ve kelepçeli olarak muayene dayatmaları gelmektedir. Bazen hekim arkadaşlarımız da kendi güvenliklerinin tehlikede olduğu düşüncesiyle bu muayene biçimini kabul etmektedir. Bunda ülkemizin içinde bulunduğu siyasi iklimin de büyük oranda etkili olduğunu söylemek gerekir.

Ankara Tabip Odası İnsan Hakları Komisyonuna bahsettiğimiz bu sorun üzerinden hekimlerle ilgili çok sayıda şikayet başvurusu gelmektedir.

Hekimlerin kelepçeleri çıkartılmaması nedeniyle muayene olamadıkları ve kolluk kuvvetlerinin kötü davranışlarına maruz kaldıkları iddialarıyla yazılan bu dilekçeler üzerinden yapılan soruşturmalar sonucu maalesef birçok hekim arkadaşımıza ceza vermek zorunda kalıyoruz

Kelepçeli muayene ve kolluk kuvvetlerinin muayene odasından çıkmama gerekçesi olarak Jandarma Genel Komutanlığının Cezaevlerinin Dış Koruması

Sevki ve Nakil Hizmetleri Yönergesinde yer alan "Kelepçeler ölüm, yaralanma, kalp krizi, ağır hastalık gibi zaruri haller dışında kesinlikle açılmaz" ve "zorunlu ihtiyaçları birer birer ve hiçbir şekilde kelepçeleri açılmaksızın gerekli tedbirleri alındıktan sonra giderilir" ifadeleri gösterilmektedir.

Bu konudaki asıl yasal çerçeveyi 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve Adalet, İçişleri ve Sağlık bakanlıkları arasında imzalanan Üçlü Protokol oluşturmaktadır.

5275 sayılı kanunun ilgili maddesi muğlak ifadeler içermekte ve mahpusların kelepçeli olarak muayene edilmesinin önünü açmaktadır.

Gözaltına alınan kişi veya tutuklu-hükümlüler mahremiyetine saygı gösterilen bir ortamda muayene edilmek zorundadır. Kolluk kuvvetleri, hiç bir zaman muayene odasında bulunmamalıdır. Bu usule ilişkin önlemler sadece muayeneyi yapan hekim, eğer alıkonulmanın sağlık personeline karşı ciddi bir güvenlik riski oluşturduğu yönünde ikna edici bir delili olduğunu düşünüyorsa vazgeçilebilir. Böyle bir durumda, muayene eden hekimin talebi üzerine, muayene esnasında polis ya da diğer kolluk kuvvetleri değil, sağlık kurumunun güvenlik personeli hazır bulunmalıdır. Bu koşulda da, güvenlik personeli hastaya göre iştirme mesafesinin dışında (yani yalnızca görüş mesafesinin içinde) olmalıdır.

Gözaltına alınan kişi veya tutuklu-hükümlülerin tıbbi değerlendirmeleri; güvenlik güçlerinin dayattığı, emniyet müdürlüğü, karakol gözaltı otobüsü gibi alıkonma mekanlarında yapılmamalıdır.

Hangi nedenle olursa olsun, kolluk kuvvetleri muayene odasında bulunmuş ise bu durum hekimin raporunda belirtilmek zorundadır. Çünkü muayene sırasında bu görevlilerin varlığı, adli raporun geçersizliğine dair bir dayanak olabilir.

Kolluk kuvvetlerinin muayene odasında olmaları; güvenlik kaygısının sağlık hakkının önüne konulmuş olması anlamına gelmektedir. Ayrıca kolluk

kuvvetlerinin iradesinin hasta ve hekimin iradesinin önüne geçme durumu söz konusudur. Aslında bizim bu konuda belirleyicilerimiz TTB ve İstanbul Protokolü'nde tanımlanmış olan hasta hakları ve insan hakları ile etik ilkeler olmalıdır.

Yukarıda anılan Jandarma Yönetmeliği, 5275 sayılı kanun ve Üçlü Protokol'de gerekli düzenlemeler yapılmadığı sürece hasta mahpusların kelepçeli olarak ve kolluk kuvvetlerinin gözetiminde muayenesi devam edecek, bu sorun sadece hasta mahpusların sağlıklarını olumsuz etkilemekle kalmayacak, doktorların mesleklerini hasta hakları ve etik ilkeler anlamında eksik yapmalarına neden olacaktır. Bir insanın gözaltında, tutuklu ve hükümlü olması, özgürlüğünden mahrum olmak dışında bir yaptırımla karşılaşmasının gerekçesini oluşturmamalı ve diğer haklarının elinden alınmasına zemin yaratmamalıdır.

İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı Aşağılayıcı Muamele veya Cezaların Etkin Biçimde Soruşturulması ve Belgelendirilmesi için Kılavuz adı altında, dünyanın 15 ülkesinden 40 örgüt mensubu 75 hukukçu, felsefeci, hekim ve sağlık çalışanı, psikolog ve insan hakları aktivistlerinin katılımıyla hazırlanan ve İstanbul Protokolü olarak da bilinen ve Birleşmiş Milletlere de sunulan yazılı metinde de kolluk kuvvetlerinin muayenenin tamamen dışında olması gerektiği ifade edilmektedir.

Biz hekimler önce hasta hakları ve etik ilkelerin geldiğini bilerek görevimizi yapmakla yükümlüyük. Ayrıca bu durumun tıbbi, hukuki ve vicdani boyutunu da düşünmek zorundayız.

Mahatma Gadhi'nin bir sözü ile yazıyı tamamlamak istiyorum; Vicdanın sesi bütün kanunların üzerindedir.

Dolu Randevuya "Randevusuz Bakın" Çözümü

MHRS üzerinden poliklinik hizmetleri için randevu bulamama sorununu Bakanlık "randevusuz hasta bakılacak" kararı ile aşmaya çalışılıyor. Sağlık Bakanlığı hastanelere gönderdiği yazı ile poliklinik hizmetlerinin randevulu ve randevusuz olarak sunulacağını duyurdu.

Hekim Postası

Kamu Hastaneler Genel Müdürlüğü aracılığı ile 81 il valiliğine Mart ayında gönderilen yazı ile Covid-19 salgınının toplum sağlığı açısından oluşturduğu riski yönetme ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutmak amacıyla Cumhurbaşkanlığı Kabinesinde tam kapanma döneminde alınan kararlar doğrultusunda uyulacak tedbirlerin yer aldığı 27.4.2021 tarihli yazının 1. maddesinde değişikliğe gidildi.

Yapılan değişiklik ile birinci maddede yer alan "Poliklinik muayenelerinin sadece MHRS üzerinden randevu alınarak gerçekleşmesi, randevusuz hasta kabul edilmemesi" talimatı kaldırıldı. Bunun yerine Bakanlık Covid-19 salgınında normalleşme sürecine geçilmiş olması nedeniyle, Bakanlığın hedefleri ve hastanelerin planlaması çerçevesinde poliklinik hizmetlerinin randevulu ve randevusuz olarak sunulacağını duyurdu.

Hastanelere gönderilen yazının ardından Ankara'da Gazi Mustafa Kemal Devlet Hastanesi binasına "Randevusuz Hasta Bakılmaktadır" yazan pankart asıldı.

MHRS üzerinden açılan tüm randevular dolarken bir de randevusuz hastaların

bakılmaya başlanmasının yaratacağı sorunlara dikkat çeken ATO Genel Sekreteri Dr. Mine Coşkun, düzenleme ile ilgili şunları söyledi: "10 dakika arayla MHRS randevularının dolu olduğu ortamda, yatan hasta konsültasyonları-acil hastalar-randevu alamayan yaşlı hastalar-kontroller-sağlık kurumları nedeniyle doktorların baktığı poliklinik sayısı günde minimum 60-70'ler düzeyindedir. Hekimler sekreterlerinin olmadığı şartlarda, özveriyle bu kadar hastayı muayeneye ve tedaviye çalışırken böyle bir afişin asılması mobbinge ve şiddete davetiye çıkarmak demektir. Yoğunluk nedeniyle doktorların muayene taleplerini geri çevirmesi her zaman olduğu gibi hastalarla doktorları karşı karşıya getirecek, mobbing ve şiddet artacaktır."

Dr. Coşkun randevulu ve randevusuz hasta bakılmasının dayatılmasının sağlık sisteminin sorunlarını artırmanın yanında hekimlerin tükenmesine ve umutsuzluklarının artmasına yol açacağını sözlerine ekleyerek en kısa sürede bu yanlıştan vazgeçilmesini istedi.

40.50.60. Yılı Dolduran Hekimlere Plaketleri Verildi

Ankara Tabip Odası'nın gelenekselleşen Meslekte 40.,50.,60. Yıl plaket töreni, iki yılın ardından yeniden yapıldı.

TMMOB MMO Eğitim ve Kültür Merkezi Salonunda düzenlenen törenle meslekte 40 yılını dolduran 246, 50 yılını dolduran 87 ve 60 yılını dolduran 24 hekim ile bu yıl ilk defa meslekte 70 yılını dolduran 3 hekime plaketleri takdim edildi. 29 Mart'ta yapılan ve eski okul arkadaş-

larını bir araya getiren törende sık sık duygusal anlar yaşandı. Tören pandemi koşulları nedeniyle 2 yıldır yapılamıyor, plaket kazanmaya hak kazanan hekimlere plaketleri ATO'da ya da kendi evlerinde pandemi koşullarına dikkat edilerek teslim ediliyordu.

"Yazma Semineri"nin İlk Etapı Tamamlandı

Ankara Tabip Odası ve Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı'nın işbirliğinde düzenlenen "Yazma Semineri"nin ilk etabı tamamlandı.

Seminer, Büyük Kızlar Ağlamaz, Gölgede Yaşamak, Yaz Korkuları, Yüzen Fazlalıklar, Ay Eskir Gün Işırken öykü kitaplarının yazarı Fadime Uslu eğitmenliğinde gerçekleşti.

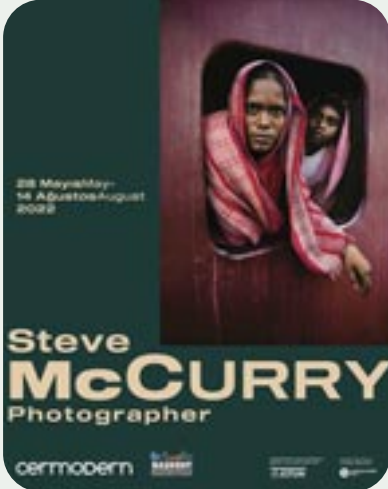
23 Mart'ta başlayan ve toplam 4 hafta süren seminer 13 Nisan'da sona

erdi. Yazma sanatının temel unsurlarının ele alındığı seminerde ülkemiz ve dünya edebiyatında kendine özgü yer edinmiş yazarların öyküleri çözümlendi.

Seminere katılan ATO Kültür Sanat Komisyonu Üyesi Dr. Gül Bakır, çok verimli bir 4 hafta

geçirdiklerini, eğitmen Fadime Uslu'nun da seminer katılımcılarından fazlasıyla etkilendiğini aktardı. İlk aşamaya katılan hekimler için önümüzdeki günlerde ileri aşama derslerinin yapılacağını söyleyen Dr. Bakır, seminerin yıl içinde tekrar edeceğini duyurdu.

Steve McCurry fotoğrafları Cer Modern'de

Dünyanın en başarılı fotoğraf sanatçıları arasında yer alan Steve McCurry, son 30 yılda dünyanın farklı noktalarında çektiği en çok bilinen 47 çalışmasıyla Ankaralılarla buluşuyor. Fotoğrafçılık alanında sayısız prestijli ödülün sahibi olan McCurry'nin "Photographer" başlıklı sergisi, 14 Ağustos'a kadar CerModern'de gezilebilir.

RASTLANTI-SIZ

Cumhuriyet döneminin önemli kadın sanatçılarından ve çağdaş eğitiminin mihenk taşlarından Nevide Gökaydın'ın RASTLANTI-SIZ isimli sergisi 31 Ağustos tarihine kadar Rahmi Koç Müzesinde ziyaret edilebilir.

"Inti Illimani Historico" Grubu Ankara'da

Muhafif müziğin önemli bir temsilcisi olarak tanınan sevilen efsane grup "Inti Illimani Historico", yıllar sonra Avrupa Turnesi kapsamında 3 konser için Türkiye'ye gelecek. Şilili grup 26 Haziran'da ODTÜ Vişnelik'te Ankaralıları ile buluşacak.

Karma Sergi, "İcra ve Zarafet"

Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, Derya Yücel küratörlüğünde "İcra ve Zarafet" sergisini ağırlıyor. Sergi, 20 güncel sanatçının farklı medyumlardaki üretimleri ile Erimtan Müzesi'nin Roma, Urartu, Hitit ve Bizans dönemlerine ait arkeoloji koleksiyonu arasında bağlamsal bir ilişki kurmayı amaçlıyor. 11 Mart'ta başlayan sergi 17 Temmuz'a kadar devam edecek.

Yazma Seminerinden Mektuplar

Yazma Seminerinden Mektuplar

Dr. Hakan Akan'ın UMAG-ATO işbirliğinde düzenlenen "Yazma Seminerinde" kaleme aldığı mektubu, Hekim Postası okuyucuları ile paylaşıyoruz.

01.01.1940

Can Ahmet,

Bu mektubu ikinci mevkii-nin ruh hâlini bir ayna gibi yansıtan camın önündeki daracık masa üzerinde yazıyorum. Karlı dağlar geride akıp gidiyor. Ancak ilk istasyona vardığımda imkân bulursam postaya verebileceğim. Kömür ve buharın o muhteşem gücü bu koca demir yığınını her geçen saat beni memlekete daha da yaklaştırırken biraz da kompartımanımızın loş aydınlatmasına yarıyor. Bu uzun yolculuğun bezdirdiği bikkın yüzler camda asılı duruyor sanki. Koyu yeşil meşin kaplı karşılıklı uzun koltuklara dizilmiş yolcular, ahenkli sarıntılarla günlerdir isteksizce halay çeker gibiler. Vatani görevimi tamamlamış olmanın gurur ve olgunluğunu hissederek memlekete doğru yol alıyorum. Çetin kış şartlarında yol almaya çalışıyoruz desem daha doğru olacak. Haydarpaşa'dan trene binerken tanıştığım Ardahanlı bir arkadaş da karşımda oturuyor. Rayların tıkırtılarını satırılarda hissedebiliyor musun? Ama bu ahenkli kıpırtılar, geride bıraktığımız matemli şehri altı gece önce alt üst etmiş olan o felaketin yanında beşik sallantısı gibi kalır. Kendim yaşamasam da Onların anlattıklarının bedenimde yarattığı o ürpertiye tarif edemem. Onları birazdan anlatacağım.

Ankara Garı'nda kısacık hasret gidermemiz sırasında cebinden çıkartıp bana hatıra olarak verdiği Hislon marka cep saati şu anda avcumda. Onu çeyrek geçiyor şimdi. İyi ki terhis olduğumu yola çıkmadan sana yazmışım da Ankara'daki kısa molada görüştük. Fethiye kardeşimizi, kucağındaki yaramaz Ülkü'yü ve eniştemi de görmüş oldum. Fethiye'nin, anamızın öldüğünü hâlâ bilmemesi ve ona selam

gönderip ellerinden öptüğünü söylemesi içimi burktu. Yüksek tahsil yapan tek kardeşimiz olarak seninle gurur duyuyorum. Biliyorsun ailemizin gücü ancak birimizi okutmaya yetiyordu ve ben müsterihim. İyi bir hukukçu olarak bunun hakını vereceğinden eminim.

Bu mektubu aldığımda artık senin de dehşet yıkımdan çoktan haberdar olacağımı tahmin ediyordum. Trenimizin güzergahındaki Sivas'ta gece yarısı binerek bizim kompartımana yerleşen iki yolcudan almıştık o felaket haberini. Kompartımana önce yaşlı adam girmiş, kapıya yakın taraftaki boş yere oturmuştu. Genç olanı da kucağımda bezden bir kumanya torbasıyla karşımda oturmuştu. İlk selamlaşmadan sonra posta memuru olduklarını, Erzincan'da bir gece önce muazzam bir deprem olduğunu anlattılar. Ölüm oranı yüzde doksanmış. Biz yolda olduğumuzdan haberimiz olmamış. Depremden zarar gören akrabalarımı görmeye gidiyorlarmış. Bu sırada camdan görebildiğim kadarıyla trene çadır, battaniye, ekmek ve başka erzak kolileri yüklenmekteydi. Kısa konuşmadan sonra yol boyunca bıçak açmamıştı ağızlarını, hiçbirimiz nasıl bir durumla karşılaşacağımızı bilmiyorduk.

Ertesi akşam Erzincan'a yaklaştığımızda iyice yavaşladık, raylarda bozulma olabileceğinden tedbiren böyle yapmıştı belli ki makinist. Saat akşam dokuz buçuk gibiydi gara girdiğimizde. Hiçbir ışık yoktu etrafta. Lokomotifin güç-

lü lambası trenin önünü aydınlatıyorsa da ben bunu pencereden göremiyordum, ama vagonlardan saçılan belli belirsiz ışık sayesinde sadece yakın çevreyi görebiliyordum. Önce artan tıkırtılar eşliğinde yelpaze gibi açılarak kalabalıklaşan raylar, sonra bir peronun karla kaplı boş kısmı kayarak geçti önümden. Başımı cama dayayıp ellerimle gözlerimin yanlarını kapatarak ön tarafa doğru baktığımda biraz ilerde beliren aydınlık bir noktanın büyüyerek belirginleştiğini ve bunun, etrafı yaklaşık on-on beş kişi tarafından sarılmış bir lüks lambası olduğunu fark ettim. Tren iyice yavaşlamıştı. Vagonlara doğru hareketlendiler. Tren durmadan içeriye atlamak istiyorlardı. Kasketinin altındaki ağırlıklı yüzünü loş ışıkta güçlükle seçebildiğim birisi kollarını yakarır gibi havaya kaldırmıştı. Derin üzüntüsüne rağmen bizim orada olmamıza şükrediyor gibiydi. Dudakları oynuyordu ama söylediklerini henüz ayrı dünyalarda olduğumuzdan anlayamıyordum. İşte Onlar dediğim, önce dehşeti yaşamış sonra da bu şehrin karanlığında yalnız kalmış canlılardı. Birazdan mecburen dünyalarına girecektim. Tren durup kapılar açılmaya başladığında ağlama sesleri dolmuştu vagona. Kompartıman kapısından uzun koridora ve oradan da çıkış kapısına doğru yürüyüp trenden inerken, önce yüzümde doğu kışımın o buz gibi soğuşunu hissettim. Ayağımı yere bastığımda hızla yaklaşan bir çift

kolun beni sarması ile durmak zorunda kaldım bir anda. Ne burası varacağım son durak ne de burada beni karşılayacak birisi vardı. Omzumda hıçkırarak ağlayan adamı teselli ettim, ben de ona sarıldım. Şimdi aynı dünyadaydık. Bu dünyada dehşet ve hüznün hüküm sürmekteydi. Ağlarken konuşmaya başladı ve iki gün önce buraya mal getirmiş bir tüccar olduğunu, otelede kalırken yakalandığı depremde canını zor kurtardığını söyledi. Buna pek sevinemiyordum çünkü korkunç yıkımı ve ardından şehrin üzerine çöken matemli yaşamıştı. Sık artçılar sürekli kılıyordu bu dehşet havasını. Garda bekleyen diğer depremedeler de koşarak rastgele diğer yolculara sarılmış, çocuk gibi ağlamaktaydılar. Kim bilir hangi yakınlarını kaybetmişlerdi? Onlar koca şehirde hayatta kalan az sayıdaki insanlardı ve belli ki iki gündür çaresizlik içerisinde bu anı bekliyorlardı. İki insan topluluğu aynı dünyada buluşuyor, biz o dehşet ve matem havasına girmeye başlarken Onlar da yeni gelenlere içlerini dökerek yalnızlıktan, gerginliklerinden sıyrılıyorlardı. Sanki ıssız bir adada mahsur kalan kazazedelere ilk ulaşan medeniyet temsilcileri gibiydik. Trenin arka vagonlarındaki erzak boşaltılırken aynı trenle gelen diğer görevlilere biz de yardım ettik. Ortada bir yığın oluşmaya başladı. Karanlıkta bir silüet halinde görünen gar binası sağlamdı. O sırada karanlık nedeniyle göremediğim çevre binaların tümünün yıkılmış oldu-

ğunu ertesi sabah anlayacaktım.

Sabah şehri dolaştım. Çatısı, duvarları sağlam tek bina kalmamıştı, sokaklarda yürümek neredeyse imkansızdı. Bulutlu gökyüzü kasveti daha da artırıyor, soğuk hava enkaz altındaki son yaşama şanslarını da ellerinden alıyordu besbelli. Asker, işçi, vatandaş ellerine geçirdikleri kazma küreklerle enkaz başlarında canhıraş kazıyorlardı. Ben de askerliğin bana öğrettiği vazife şuuru ve gençliğimin enerjisi ile birkaç bina enkazında yardıma koştum. Kazma, kürek ile ne kadar çabalarsan çabala, yığıntılar altından canlı çıkartmak bir mucize. Daha fazla teferruatla seni üzmem istemiyorum. Üç ay kadar önce izin dönüşü bir gece kaldığım ve şirin sokakları, zengin mağazaları, iyi halkı ile hoşuma giden bu şehrin tam bir harabe haline geldiğini içim burkularak görüyordum.

Ertesi gün Ankara'dan trenle yüksek rütbeli komutanlar beraberlerinde erzakla geldiler. Bize de birkaç gün daha yardım etmemiz emredildi. Velhasıl can Ahmet'im tren yolu üzerindeki bir köprüde meydana gelen hasar yüzünden tren hareket edemedi ve sekiz işçi ile on iki yolcu üç gece boyunca gardaki boş bir yük vagonu içerisinde kaldık. Artçılar aralıklı olarak devam ettiğinden, vagona dizilen yataklarda uyuymadan sabah ettik.

Dün gece yılbaşıydı. Biz buz gibi vagona sabahı zor ederken yurdun ve dünyanın her tarafında yeni senenin geliş kutlanmış olmalı. Bu dünyada neler oluyor neler? Sonunda trenimiz yola koyuldu da Erzurum'a doğru yol alıyoruz. Kim bilir Selim'e kaç gün sonra varırız? Oralar da depremden nasibini almış mıdır? Depremin vurduğu söylentisi dolaşan Amasya'dan ablam, eniştem ve yeğenlerimden hayırlı bir haber alırız inşallah.

Ey 1939 senesi, memleketime ve yakınlarıma hasret yaşatarak geçtin gittin, anamı da aldın bizden. Yeni sene hepimize sıhhat afiyet versin can kardeşim.

Ağabeyin Halis

Not: Amasya'dan haber alırsan hemen yaz bana. Bir iki güne evime dönmüş olurum.

Hakkâri'de Haziran...

Dr. A.Nur Canoğlu
(nurcngl@yahoo.com)

Korona günlerinde kimselere gezi tavsiye etmem ama 2021'de Türkiye'nin görmediğim tek şehri Hakkâri'ye Faruk

Akbaş'ın fotoğraf gezisi olduğunu duyunca katılıverdim...

Hakkâri tarihinde Urartu (M.Ö 6.yy), Med, Pers, Büyük İskender, Selevkos, Abbâsi, Bizans, Selçuklu, Moğol, İlhanlı, Karakoyunlu, Akkoyunlu ve Osmanlı var. Unesco mirası listesinde. Yazlar kurak ve sıcak, kışlar soğuk ve karlı.

Hakkâri'ye gitmek için Yüksekova'ya ya da Van'a uçulmalı. Şehirlerde görececek pek bir şey yok, genelde tur veya rehberle uzaklara gitmek gerekiyor. Yüksekova'da Hakkâri'nin simgesi Ters Lale sokak lambaları harikaydı. Akşam bir aşiret reisinin evinde güzel bir sohbetle mükellef bir yemek yedik. Tozlu sokaklarda İran pazarından başka pek bir şey göremedik ama künefeciler, lokantalar iyiydi.

Şemdinli'ye geçip bir ailenin bahçesine hatta evine misafir olduk. Şansımıza düğüne, halaya da katıldık... Herkes çok cana yakın, yediklerimiz harikaydı. Şemdinli içindeki Pia Kafe, balcılar, kumaşçılar görmeye değerdi... (Tabii şehir girişlerinde kontrol çok.)

Cilo dağlarında Cennet-Cehennem bölgesine 2-3 saatlik zorlu bir yürüyüş yaptık. Güneş altında yürürken donmuş karlar beni zorladı, buzulu görece kadar gidemedim. Hakkâri yolundaki mağara, içerdeki sudaki yansımalar, gençlerin desteği ve bağışlarla yapılmış Deniz Gezmiş (Gençlik, Şavata) köprüsü de görülmeye değerdi.

Üçüncü gün Büyük Çiftlik beldesinden traktörle yola çıktık. Yukarıdaki yayladan koyunlar inerken beldeden de koyun sağan kadınlar yani Berivan'lar atların üstünde geldiler. Erkekler bize gölgelik yaptılar ve kadın-erkek hep birlikte güzel yemeklerini yedik. Sonra her kadın hızlıca kendi koyunlarını sağdı, sütü süzerek bidonlara koydu. İşleri bitince hızlıca her şeyi toparlayıp atlarına atladılar. Biz de traktörle giderken onları fotoğraflamaya çalıştık. Evde işleri devam ede-

cekti. Bir Berivan arkadaşımız üniversite sınavına da çalışacaktı. Ablası iki üniversite bitirmiş bile... (Hakkâri'de, Yüksekova'da o kadar çok üniversiteli kızımız var ki inanamazsınız. Anne babalar da hep arkalarında. Hakkâri'ye kitap göndermek isterseniz ben adres veririm.)

Dördüncü gün Van gezilerimde göremediğim Başkale ilçesine ilerledik. Pamukkale benzeri travertenler bölgesi suyu kesilmiş, yarısı kurumuş olsa da şahaneydi. Yavuzlar köyünde Kapadokya benzeri bölgeye de gittik. (Vanadokya) Yeraltı şehri gezmek zor geldi, yapmadık ama dışarıdaki bir mağara yeterince etkileyiciydi. Bir evde hem tandırlı fotoğraflar çektik, hem de tandır ekmeğinden yedik. Tabii desteğimizi de esirgemedik.

Üç kişi taksiyle Çukurca'ya (Çel) yani Irak sınırına da gittik. Giriş yazıları, halı resimleri, kitap panoları çok etkileyiciydi. Kale eteklerindeki eski taş evler, 400 yıllık tahin değirmeni, Saklı Bahçe güzeldi. Narlı'daki tahin değirmeni, pirinç tarlası da görmeye değer. Yamaç paraşütü, foto safari, kano, rafting, dağcılık vs. yapılmıyormuş. Hakkâri'de kayak da mümkün.

Göremediklerimiz: Mezarlıklar (Van müzesinde), SAT gölleri (Temmuzda açıldı), Neolitik çağdan kaya resimleri, Koç heykeli, Dirheler (Dev Evleri), Urartu Mezarlığı, Bay Kalesi, Meydan ve Zeynel Bey Medreseleri, Kelat ve Kayme Sarayları, Hakkâri (Koçanis) Konak, Halil, Derav ve Gagevran Kiliseleri, Taş Köprü, Reşko Tepesi...

Evliya Çelebi den: Bura hal-

kının akli doğruluk üzerinde, kılıç belinde, hançer elinde, ateş parçası adamlardır. Gayet dürüst olup hile ve sahtekârlıktan uzaktırlar.

"Hakkâri'de bir mevsim" filmi de anmadan olmaz. Ferit Edgü'nün "O" romanından, Genco Erkal, Erkan Yücel, Şerif Sezer, Macit Koper, Erden Kıral'ın oyunculuğuyla müthiştir.

Dilerim sizler de Hakkâri'nin güzelliklerini görme fırsatı bulur, terörden çok çekmiş sıcak insanlarımızla tanışsınız...

**Hekimlerimizin kaleme aldığı gezi yazıları, yayın kurulunun yaptığı değerlendirme sonrasında gazetemizin bu köşesinde yer alacaktır. Yayınlanmasını istediğiniz gezi yazılarını, ato@ato.org.tr adresinden bizlere ulaştırabilirsiniz.*

TABİP ODASI KİMLİK KARTINIZ VAR MI?

Ankara Tabip Odası kimlik kartınız ile
%20'ye varan indirimlerden yararlanabilirsiniz.

Detaylı bilgi için: 0312 418 8700

"hekimlerin gücü, hekimlerle güçlü"

www.ato.org.tr

